

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
—
В СПРАВИ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.
—
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Берлін, 10. червня 1928.

В останньому (1926) році в I-шому концентрі було учнів по містах — 344.466, по селах — 1.748.889. В II-му концентрі було: по містах — 149.403 учнів, по селах — 140.831. Місто має 56,8 проц. семіпривок у відношенні до всіх шкіл, а село лише 4 проц. при 11,9 проц. семіпривок у відношенні до всіх шкіл. По містах зчиталися 30,3 проц. всіх учнів у II-му концентрі (важковій школі), а по селах лише 7,5 проц. при 12,9 проц. всіх учнів II-го концентру. Отже більша половина всіх шкіл по містах — не семіпривок, а по селах лише 4 проц. По містах відсоток учнів у відношенні до всього населення для 1926 року, а по селах лише 7 проц. Найвище: радянська влада, яку чи завоювали містські в захопленні його внутрішнім народним шкільним і першим типом народної освіти, а першу через надзвичайну потребу в освітності індустріального населення, а у важливому сенсі в єдинстві радянської діяльності якнайменше отримувати підтримку.

На жаль, ця тенденція була виражена культурною нездатністю Радянської влади до розвитку шкільного життя, а саме звички народних

шкільництва є дуже повільно. На 1928 рік передбачалося відкрити 3.819 комп'ютерів (класів), рахуючи по 36 учнів на один комп'ютер. Тимчасом фактично відкрито в 1928 р. лише 3.203 класи на 13.718 учнів. За даними загальної перепису нараховано на Рад. Україні для 1928 р. 2.574.420 дітей у шкільному віці (5—11 років), а в 1-ому концентрі (в 4-класовій нар. школі) вчиться лише 2.093.334 дітей, отже поза школою, круглими аналіфобами, «вирастає» кругло 480.000 дітей. Вважаючи їх призначити до школи, треба ще найменше 13.500 учителів, а по плану на рр. 1929-30 мають бути відкриті нові класи лише на 7.511 учителів. Для ліквідації неграмотності серед наймолодшого покоління в найбільш розвинутих треба ще кругло 6.000 учителів при теперішній кількості дітей у шкільному віці. Зовсім природно, що фактично дітей у шкільному віці в кожному роком буде більше, а тимчасом і запотребування учителів буде більше. Тому одним з основних завдань радянської влади на найближчі роки є розгортання шкільної сітки, бо в противному разі масово просто неписьменності загрожуватиме населення Рад. України.

А крім того ще одна важка проблема, а саме: як поодинокі національності УСРР забезпечені школою в рідній мові. На основі всесоюзного перепису з 17. вересня 1926 на Рад. Україні становить українці 80,1 проц. населення, росіяни — 1,6 проц., євреї — 5,4 проц., поляки — 1,6 проц., німці — 1,4 проц., а інші (білоруси, чехи, греки, болгар, молдаване), — 2,3 проц. Учні за мовою навчання в школах Рад. України маско: українці — 75,8 проц., росіяни — 10,6 проц., євреї — 2,9 проц., поляки — 0,9 проц., німці — 1,4 проц. Як бачимо, на Рад. Україні росіяни є в абсолютній більшості. Вислота учнів української мовою навчання є на 1,4 проц. більше, як відсоток російського населення, яке не живе на Україні компактною масою. Росіяни на Україні німці в 100 проц. вчиться в своїй рідній школі, а всі інші національності є поодинокі, а в тому й українська, яка не лише є теоретично державною, але й живе компактною масою на своїй національній території.

Особливо різко виступає покращення державної української нації в деяких округах Степової України і по містах.

Нпр. Маріупольський округ має 54,1 проц. українського населення, але лише 39,9 проц. учнів вчиться по українськи (росіяни мають 18,5 проц. населення і 40,7 проц. учнів з російською мовою навчання). Аналогічні дані для Артемівського округу є такі: 72,7 проц. укр. нас. і 40,9 проц. учнів в укр. мовою навчання (росіяни 30 проц. і 18 проц. учнів з рос. мовою навч.); для Луганського округу: українці — 51,8 проц. нас. і 20,4 проц. учнів (росіяни: 42,9 проц. нас. і 45,5 проц. учн.); для Сталінського округу: українці: 53,4 проц. нас. і 35,5 проц. учнів (росіяни: 34,3 проц. нас. і 38,9 проц. учн.).

В містах на диспропорція представляється просто жахливо. Нпр. Дніпропетровське — 36 проц. укр. нас. і 11,5 проц. учнів з укр. мовою навчання (росіяни: 31,5 проц. нас. і 22,2 проц. учнів з рос. мовою навч.); Сталіно: українці: 26,1 проц. учнів з укр. мовою навч. лише 1 проц. (росіяни: 56,2 проц. нас. і 78,3 проц. учнів); Костюків: українці: 67,5 проц. нас. і 99,7 проц. учнів (росіяни: 13,8 проц. нас. і 23,4 проц. учнів); Маріуполь: українці: 32,4 проц. нас. і 5,2 проц. учнів (росіяни: 44,5 проц. нас. і 49,4 проц. учнів); Червоний (староствітський) округ: українці: 57 проц. нас. і 37,8 проц. учнів з укр. мовою навч. (росіяни 10,4 проц. нас. і 29,1 проц. учнів з рос. мовою навчання); Миколаїв: українці: 29,9 проц. нас. і 15,2 проц. учнів (росіяни: 44,5 нас. і 49,4 проц. учнів).

Невсело читати цієї крихітки дані про становище українського населення в одній народної школи на Рад. Україні. Такі ж ста-

новище української «державної» нації в своїй власній «державі». Сумно і прикро. І то лише в ділянці елементарного шкільництва. А тож говорити про шкільництво середнє і високе?

Не дивно, що навіть радянський офіціаліст М. Антєнко сумно хитав головою, що — мовляв — «в окремих округах і в окремих містах на справу українізації шкіл не звернено належної уваги і там до цього часу велика в школах перевага за російською викладавкою мовою».

Отже ніхто інший, тільки українська радянська влада при допомозі школи русифікує українське населення, русифікує його наймолодше покоління. І до того ж робить це український наркомос, себто мабуть єдиний комісаріат повноправний асовим незалежний від центрального (всесоюзного) московського уряду. Завдяки йому українська «державна» нація, на своїй власній національно-суверенній території, але позаду російської російської й німецької меншості, парівні з поляками, євреями, чехами, болгарами, греками, молдаванами й іншими національними лінійцями. Пора, справді, край на пора звернути увагу на українізацію шкільництва і то не лише народнього, але й середнього та вищого.

Чи потрібні нам бурси?

(Голос педагога.)

Доцільно зробило «Діло», подаючи недавню статтю про бурсу ім. митрополита з підзаголовком, що позначила дискусію, чи і які бурси нам потрібні.

В часі тривалості могого учительства в гімназіях припадає на добре наших бурсам, тим більше, що для з них він я як їх управитель з однієї з них і для нашої молоді він австрійського правління в часі освітньої війни у Відні, де я був управителем семінара. Я є іншою думкою, як публічний «Педагог», котрий у загальній статті відомо вказується про виконання в бурсах і вважає, що в них часом лише є для молоді мешкати по станціях, як в бурсах, а яких приходять ученики неактивні, а при тім неготові до життя, бо в бурсі все мають, а інтересуються тільки їдою. Це велика пересадка, бо й на станції і в родині діти мають ризик усе мати. Якщо деякі бурси не видають доброї молоді, то там винен не директор і не самі бурси. Бо коли ті чинники мають широкий світогляд і патріотичне серце, то бурса дасть нам найкращих громадян. Хвіба називати бурсу є такі: Деякі держать за мало учеників усього, а за багато старших, з яких клас: інші вивчають лише академічних учеників, аби в бурсі не було журн і хаузу. Давніше не виховують з національним і переконаним дуом, чим будає молоді привчаючи до народності. Деякі бурси мають на велику вигоду — на пошук «добрих» станцій.

Дам приміри: Коли свого часу попросили мене обійняти управу бережівської «Руської Бурси», то я заслав у ній всього 11 бурсаків, старших учеників, а яких парила їх одна пані і побрала від виділу на кожного по 18 зол. (всере). Бурса мала великий ледобір і отоло три тисячі зол. довгів. Тоді патріотично-віддані бурси такої міри, як ала. д-р А. Чайківський, небажаний катехит о. Соколовський, со. Таміжкович і інші згодилися на мої власні пропозиції і за рік управління бурси лишини бурсаків з першої класи омоло до 30, а другої 12, а III і IV, класи разом чотирьох, а з вищої гімназії тільки одного, який мав уря з чотирма учнями з III і IV, кл. отенділо ліпшими, помагати мені в управі бурси, керувати і питати при мені лекції учеників з першої і другої класи. Я зробив це доцільно, бо крім бурсаків з першої класи ставали в до гімназії учні навіть з інших повітів: нр. з Бродів, Підзаманя і т. д. (до I класу), щоб вивченням гімназії нашими учениками рішати освітання українських паралельок, що зростає та й віднос.

За один той рік і кілька місяців оплатились при великій числі бурсаків усі довги бурси, а удержання одного бурсака вало тоді за 7 гульденів місячно, при чому можна було деяких держати без-

платно, а деяким учням, мешкаючим поза бурсою, давати харч (обід, вечері). Значачо, що ми тримали на 50 бурсаків одну австрійську кухарку й одну помічницю для неї. Поживу товари — доставляв нам купець п. Шейрлан. Наслостель мав лише мешкання без харчів і платні. Всі бурсаки ходили шодня гуляти в настоекте до парку, читали голосно гарніші міфів наших класиків-письменників, а кожний діставав окремі книжки до читання відповідного патріотичного змісту. В бурсі палив в різні представлення, пописи, вечерки. Ті малі ученики відгортали в тім році «Наташку Полтавку», «Підгір'я», «Запорожжя», при чому жіночі роли грали на причуд гарно самі хлопці. Крім того уладили ми концерт в честь Шевченка і митр. Шентинського, який тоді відвідав був Бережани і гімназію.

Результат такого мешкання бурси був вельми корисний для будучини. Помагавши те, що молоді дуже добре вчилися, бо на 48 невідготованих учеників поставили тільки один класу і молоді алоав бурси, коли потребувала якогось доповнення чи вивчення лекцій, то все зверталося до бурсаків по ту поміч, поминувши далше те, що через таке ведення бурси ринкало справа утримання огл. українських паралельок, — не може не сказати, що за два-три роки саме ті ученики стали піонерами наших шкільних змагань на Лемківщині (а Новім Санчі), куди частину з них перевів пос. Яворський. Далше мушу піднести факт, що ті ученики розрухували піаніно. Поділя виставами, організували, читалими. Сімами, Соколами, Лугами, а деякі з них в нині послами й активними діячами на всіх ділянках нашої нац. життя. Не знаю ні одного неділяного або слабого характеру опоміж тих бурсаків.

Тому вважаю, що бурси й нині є доколючі. Знана річ, що до I класу в наших державних львівських гімназіях, у яких було перед війною не раз по 6 і то вельми численних відділів, приходять нині дуже мало дітей. Фреквенція слаба, бо селяни й бідніша інтелігенція не в силі найти дорожчих станцій, між якими дуже мало добрих, а до бурси лехше й певніше віддати їм свої діти, де є заравом нагляд і поміч в науці. Те саме є й на приватній. Тому треба так уладити бурси, щоб при мали велике число учеників головно з I і II класи, у вищих класах вони можуть частинно переходити на приватні станції. Іду давати по бурсах просту, здорову. Ліпша є добре зварена каша, як гірша «бурсацька» кобаса. Вечері повинні діставати ученики вже в год. 6-й без підвечірка. Біла повинні родичі по можності доставити вибране, а не прати в бурсі, бо це підносить кошти удержання бурси, є негігрієтичне і нищить будівлі бурс. Батьки бурсаків повинні доставити бурсі фіру дров, хоч би гірших, а бурсаки повинні їх самі порубати. Бурси повинні уряджувати багато патріотичних вистав, товариських пописів і плакатів спів та музику. Такі бурси підможуть безперечно і світські люди і духовні. До бурси треба приймати і слабших учеників, а з них виробити середніх і добрих, бо такі стають чи не найліпшими громадянами; а саме такі слабші ученики потребують у перших класах найбільше поміч, бо часто батьки відбирають їх з школи. Не раджу патамісь форсувати бурси з усіма новочасними дорогими вигодами, спеціальними саліми, кунальними і т. п., бо через це пішла м. й. на продаж найбільша наша львівська бурса.

Оттакі бурси є найліпші і нам конечно потрібні.

О. д-р Застирець.

3 парламентарної арени.

(Власні телефонограми з 14. червня 1928)

СПРАВА ВИБОРЧИХ ЗЛОВЖИВАНЬ.

Саботування 1-им. Регулімін Надзе. Комісії.

(ж) Сьогодні відбулося засідання адміністративної комісії, присвячене знову питанням про скликання надлеж. сідної комісії для розсліду виборчих зловживань. Пос. Путок пропонує проект регулімну надлеж. комісії. Над тим проектом вивчалася загальна дискусія у ній м. й. абрав слово пос. Целенич (Укр. Клуб). Він висловив задоволення, чому абрав комісію факти зловживань мають бути

— того домагались послі 1-им з уряд — подали до відомо міністрів внутр. справ і тому він має на ній закладати ша перед сідною комісією. Така подіяка утруднює, як що не уникнемо, сідство. Відомо, що азм. алаа зме та пер шикану особі, як які ми зможемо є у наших зіпаних. Адже містер сам, коли іаліть на іспівенію, то робить не несподівано, не аняляючи закладає причини своєї подорожі. Тому комісія має згорі зваляти свої плани? Пос. Целенич висловився проти такої аняляти послі 1-им і за негайним вибором комісії. Посли 1-им напівали прокат регулімном «ла писомі», тому засідання перенало за годину. Після перерви прийало регулімні, в якому найважливіші такі ретуні: засіданням комісії в розсвітні зіпалення, які торкаються аловживань, законних властивих, урядових, урядових, та держ. функціонерами в передзвоні му періоді, підчас виборів і підчас уствення вислуду виборів. Зокрема комісія має розсвітати й оцінити факти зловживань, про які говорено в посольстві зваках і підчас засідань, були і азм. комісії та плеварних зіпалення. Крім того комісія має розгледити матеріал, тай послино послі і сенатори пропонує ій найдалі до 20. червня п. р. Комісія має право переслудати крім усього іншого, також урядовців і держ. функціонерів має право зглядити в урядові аста. Тому предсідний комісії буда послино міністра внутр. справ про місце і час урядування комісії та аказе, які урядовці і функціонери мають стати на сідані та які мають бути предсідними аста. Комісія зобов'язана закінчити свою працю найдалі до 1. жовтня 1928 р. і пропонує сідною писемний світ й відоміти ми іспесами. Комісія має урядувати з пермисією без огляду на те, чи сідні буде відкритий чи зачинений. В дискусії над регулімном прийняти поправки м. й. пос. Грібавема і Багіньського про абравля матеріалів безпосередньо самою комісією та збільнення урядовців від урядової тайни. Проект регулімну з поправами прийнято в другому читанні. Після того представили 1-им, пос. Собацький, сідно аказу, що, мовляв, ініціатива маршала софму характерно, як і-зі в деяких моментах кохастесь за спити март. Дашинського, виправити його проти лінійці не віднесла результату і тому клуб 1-им не аказе участі в аказі сідної комісії. Натє пос. Прагер (ПКО) аявляючи, що ла ділі адм. комісія має під увагу бакаллія уряду, однак голова комісії онову таки представили 1-им, пос. Полікевич вирішив, що справу полого джено сьогоднішнім аказе, ніж про не говорено у март. Дашинського з представниками уряду. На сідані пос. Прагера, того саме не дотримано, пос. Полікевич не лаа відповілі, лише просто відложив засідання. Найближче засідання комісії азначено на північню 15. п. м. для 3-го читання над правилником надлеж. сідної комісії.

ПРО ВИДАЧУ ПОСЛІВ.

Регулімнова комісія, що радаа нині під головуванням пос. Либерава, рішила односторонньо прийняти судово-карні постанови проти послів Вітоса (Паст) Лібоса (ПНП), Ледвоха (Стр. Хл.), Паста (Стр. Хл.) і Сосіньського (ХД). Зате ла внесок пос. Ратта (Паст) комісія білжисте головно прислала, що новий розгляд справу припинення карного постановлення проти арештованих у містечку послів Кагановича і Грешького (біл.) в Ногородаку є неможливий і рішила віддати на справу маршалою софму. Проти цього аявлявся лише клуб ПНП і непольські послі.

СЕНАТ.

(ж) Нині передпоз, під головуванням март. Шиманського відбулося засідання голов сідатських клубів. Рішено, що перше засідання сенату для розгляду бюджетового прелімінна відбудуться 20. червня. Засідання триватимуть до 27. червня включно по вісім годин денно. На загальну і потрібну дискусію азначено 30 годин. Крім того рішено абравити еміграційну відкомісію в складі 11 членів.

РАДА МІНІСТРІВ.

(ж) Загтра в пополуно, годині 3-й будеться під головуванням віцеканцлера Бартола засідання ради міністрів, присвячене різні нові біжучі справ.

— Баварити та завої. В околиці Любана п'ять камаскованих банантів отримали дату колоніста. — Золотий банант з баварського банку, скарбана із б. селені, що кілька літ гуляв безжурно, заїдав на судині лавках. — Із громадського архіву в Монастирських утліт скарбаний зодій дотепним способом: ударяв зашпигом, що мав на руках, поклади по голові його пригоди. — 8 літ тяжкої вилітної дієти за дієти грабінні Фрэнс Гверішкін, що вже кілька місяців прикидається тауко-ним божерівним. Лікарі признали його симулянт. Не вклячене, що коли він гратиме так добре своїм ролю то зліз в сараду напромаду.

— Річні вістки. У Фрэнс, місті Арішкім архівували одного селянина та його братів, що звинувачили свою сестру 8 літ в темній кімнаті. — 150 студентів торговельної школи в Нью-Йорку задержали після сильної бентеги. — Бури над Вильною помістили електричні проводи, а кілька громів ударило в річку будівлі. — До Лондону відправляються індійські князі та магараджі Патілі, разом 40 достойників, що анімаються в Англії аж до жовтня. — У Ланцігу в готелі застрелили мажор польського ген. штабу Бачевський. — У Палермо агітує в автомобільній катастрофі голова Італ. соцієтисної федерації д-р Шро Галс. — Літак данської маринарки впав на один із домів у Копенгагені, пробив дах і влетів до хати де всі летуни зникли на місці.

— Рекорди. Змагання при копальні м'ячі на амстердамській Олімпіаді закінчилися перемогою Уругваю проти Аргентини у відношенні 2:1. — Нагороду "Калькути" як головних кіських перегонах, славних льондонських "Дербі" виграв 8-місячний син славного багаті в Бомбаю, Кейзі, власника перегонових коней. Кейзі купив 100 білетів і роздав їх ріжним знайомим. Один із білетів показав він у подуху споді малого синка і саме той білет, вартості яких 10 мід. зол., виграв.

— Розвід румунського князя. Книжка Олена поаймола свого мужа Кара, що живе тепер у Бельгії, про свій намір розвестись з ним, виславши спеціального кур'єра. Немисливий кандидат на престол князя, що розводу їй не дасть. Процес вчиниться перед спеціальним судом у Бухаресті 22 червня. Якби Карло захотів боронити своїх інтересів перед судом, то це було би знаменне за пошанним трудно-цями. Сам прийхати на суд він не може, бо віддано Румунії йому заборонений, а який хотів порозуміватись з якийнебудь румунський адвокатом дистою, то не є якийнебудь, що всі його листи були би відомі... румунській цензурі та використані проти нього.

— Чудеса вникходів. Льондонський текстальний фабрикант Гордон якийсь спосіб, як сумно призначене на одні на-пущати ліксовою субстанцією тас, що його не можна буде подерти. Матерія сфабрикована Гордоном вилдержити стільки, що кинувши заміно з 200—300 літ. Вел, що йдуть за модою не приважують ніякої ваги до такого кинуходу, але білі люди та практичні будуть писати, що одне абрання вистарить ти до смерті і ще його ли-штє своїм панашам.

— Чудак півністі. До Парижа, після Бер-ліна прийхав італійський індіанський еміст Володимир Пахман, щоб відсвят-кувати своє 80-ліття ріжними концертами. Він часто концертує в Англії та Америці і грає голково Шопена, якого виконавцем він був колись один із перших у парись-ких і льондонських салонах. Пахман вирізняється від усіх сучасних півністі тим, що підчас гри на оркестрних концертах голосно розмовляє із сучасними, зверта-ючи їхню увагу на те чи на інше місце своєї інтерпретації та технічного виконав-ця. В Америці, де люблять дешеву оригі-нальність, він має великі успіхи; в євро-пейських містах публіка збентежена авто-рекламою Пахмана підчас його гри, часто ретометься.

— Вежа Авфа в Парижі це місце, на яке вписється кожний подорожник, щоб оглянути все місто і околицю та з цього шляху вислати всім знайомим листівки з привітанням. В останньому часі у пресі по-явилась звістка, що вежа стоїть несправно і її громить катастрофа. Мисля рада, що би рятувати престиж міста та доходи з цієї будівлі перевела контролю знавчим і за-нава, що вежа вилдержить ще довго тися-чі мандрівників.

— Найбільший будинок у світі. У Шка-го зациту везбаром будувати найбільшу будівлю у світі під назвою Мерчендайз Магн (Торговель). Заходи для поставлен-ня цієї будівлі, яка могла би примістити майже місто у своїх могутніх мурах, зацало Шкагське Торговельне Товариство. Тор-говельня займе під дах міські утиски. Буд-инок матиме 18 основних поверхів і над ним 5 поверхів нежу. Будова коштува-тиме 30,000,000 дол. В цьому будинку буде

простору 4,000,000 квадратних стін. Торго-вельня буде поділена просто із залізницями і підземками. В будинку буде торговельня американського, канадського і змор-данського промислу. В середині будинку буде одна велика зала на зібрання, а у всь-ді купельний ключ.

— Ціна мистецьких творів. У Лондоні продали на аукціоні один портрет кисти Райнольда за мільон фунтів і картину Рубенса (портрет гетьського єпископа) за пів міль. — В місті Уорстер (Массачузетс) найшли в одного врання між ріжним шпиргалієм примірник "Тамерліна" Едга-ра По а 1-го вид. Філадельфійський колек-ціонер Розенбах заплатив кравцеві за цю одну книжку більше, ніж він заробив за всі дотепершні штани: 45,000 дол. — Нью-Йоркське фотографічне товариство "Ко-лумбія" оголошує в радичській пресі зая-ву, що заплатити 1000 дол. тому, хто пе-редаст у віденське товариство "Другів музики" рукопис 10-ї симфонії Шуберта, збудуваний в 1826 р.

— З приводу надсподіваної дорожньої скар на футура, промче спішитися зі за-моуваннями нових футер і репаратій та перефасонуванням жіночих футер, і вже літом підлати до робітні П. Карпюка Львів, Куркова 11а, 9422 3-10

Театри.

Міський великий театр:

15-го г. 7:30 веч. "Вірна жінка" Мо-гега.

16-го г. 3:30 попол. "Д-р Юлія Сабот".

16-го г. 7:30 веч. "Далека Нарізна" Ро-стана (прем'єра).

Міський "Театр Новин":

15-го г. 8. веч. "Доля".

16-го г. 8. веч. "Доля".

КІНА.

"Аполло": "Таїна пані С." і "Мистець-стві".

"Лев": "Герої Сагари".

"Палас": "Подружжя накарлі".

"Фатажорган": "Книжка хитруна".

"Байка": "Готель місто Львів".

Дописи.

РАВА РУСЬКА. (Шевченківський кон-церт молоді всіх місц. шкіль.) Дня 24. тра-пця ц. р. відсвяткувала молодь місцевих шкіл Шевченкові роковини концертом. Цього року виступила наша молодь у великій залі польського "Сокола", чим за-маїфестувала її перед сучасними не лише свою культурну змучність, але й півтам для національного Пророка. Вступне сло-во, дуже річєво обдузане, вголосив з життям уч. 7-ої кл. гімн. І. Герасим. Ма-ленький Данцю Ломницький чарував пуб-ліку декламцією "Розрита могила", а Р. Білосор (6-а кл. гімн.) "Чигириню" приковував увагу присутніх. Симпатично вишло форт. солю уч. 4-ої кл. асес. І. Білосорівної, що грала з пам'яті "Медитацію Оффенбаха" з такою свободою і пе-вністю себе, начеб це був сотній з черги, а не перший її публічний виступ. Волод. Божик, студ. фільос. і консерваторії, те-норовим солюм і двома наладками шчерас задокументував, що равська сценка для нього за тісна. Неабияке влововлення ви-являла поява гуртка мішаного хору від маленьких півлітніх дімчаток до гімназис-тів з найвищих клас включно. Співаки з таким натхненням, що сала не вгавала від оплесків. Тут годиться піднести вели-ку силу праці й артистичний змисл ди-регентки цього гуртка п-ни Ольги Божиків-ної. Новістю в цьому традиційному кон-церті була оркестра, яку чудом зложив і вишкочив уч. 7-ої кл. гімн. Ярослав Фідик, а яка своєю грою розспинала по залі, ви-повнений по берега, перани українських народних пісень. Свято закінчилось "За-повітом" і післясловом о. кат. Лещука. Схід закінчив, що форт. провів спочи-вав у мистецьких руках п-ї Дублянської. З цим святом гармонізувала і сцена, абра-на дуже гарно, а також народний стрій усіх хористів. Свято відбулося з рамени місц. Марійського Товариства Молоді. До хід а нього пішов на вбогу шкільну мо-лодь і на поширення бібліотеки М. Т., яка обслуговує всі місцеві школи. — Учасник.

Зі спортивного життя.

Кравці легкоатлетичні змагання.

Кравці легкоатлетичні змагання на 1928-ий рік уаляжує Український Спор-товий Союз і напроду для 17. червня на площі Сокола-Батька. Отже вже шестий раз після війни ста-нуть наші легкоатлетичні до боротьби за виступство Західної України. Перші "Запорізькі Ігрища" після воєнного пе-рерви стояли осміма далеко позаду на-ших змагань із 1914-ого року. Ознаве-ті осягають значно поправившись і нашо-ваді, що на поторичних змаганнях впаде не один передсмертний український

рекорд. Участь братимуть наші легко-атлети з цілого краю і тому боротьба за почесний титул мистця буде дуже запалта. Змагання відбуватимуться рі-вномірно для жунів і жінок.

Жіноча легка атлетика, побія інших жіночих спортів, стала у нас від хідно-літ дуже гарно розвиватися. Богато ос-гів у порівнянні з мужськими лоріаню-ють їм, а то й перевищують. А праця дівчат, головню по шкільних аржках, як Львова, так і краю, дає чимраз крім-нішні іні висади побачимо на цьогорічних змаганнях.

Програма змагань така: Для жунів: біг на 100, 400, 1500 м.; мети кулею, дискон, ратинем; скоки агору, вдале-чї та з жердкою і штафета 4x100 м. Для дівчат: біг на 60 м.; мети кулею, дискон, ратинем; скоки агору та вдале-чї. Відкриття змагань відбудеться в год. 9. рано.

Крім легкоатлетичних, відбудуться по-подулі змагання в коншиковому м'ячі за мандрівну нагороду "Союзу Українок", яку минулого року виграла перемисля "Спартак". До змагань в коншиковому м'ячі згодосняся: "Весела Громада" та "Спартак" — Перемисль і СКВД — Львів.

Нові книжки й видання.

КНИЖКИ.

Національне питання на Україні та розлам в КПЗУ. Збірник статей і доку-ментів. В-во "Прогрестар". Ст. 211.

Ізвестия по русскому языку и сло-весности, 1928, т. I. кл. I. Вид. Академії Наук СССР. Ленінград 1929.

Петро Колосовський: Хлопські гаразди. Оповідання. Київ, ст. 120.

С. Бела: Діти Агасвера. Трагедія на 5 дії Тернопіль, ст. 43.

ЖУРНАЛИ.

Бюлетень Державного В-ва України ч. 6. червень.

Кооперативна Республіка, економіко-со-суп. містичних, ч. 6, 5. червня. Зміст: К. Педагогічна кріп. Дж. Реселл. До ве-личих діл Ю. Павлюковський. Галичина після війни 1914—1920. К. Коберський. Відбудова утнювання ріллі. П. Коцюба. Стандартизація молочарських продуктів. В. Тимошенко. Кооп. збїт в Спол. Держ-ках Америки. О. Охрим. До дискусії над питанням селянського кредиту. Б. М. Кустирич кооператив. З життя чужої ко-оператії. Серед книг і журналів.

Світ, ілюстрований двитичисний, ч. 10. Зміст: І. Гол.: Над могилою І. Франка. О. Вадій: 3 поетів. І. Гаврилюк: Олія і лиз. І. Каміньський: Поет у праллі. Р. Таїорє: Фрагменти. Е. Л.: Життя і смерть. М. Кієв: Епітафії. М. Рудниць-кий: Сучасний письменник. В. Сосю-ла: Сад шумить. І. Г. Есєр: Справа Петерсена, фейлетон. 12 ілюстрацій.

Вісти з Лугу, ч. 6. червень.

Господарсько-Кооперативний Часо-пис, орган Реаліційного Союзу Україн-ських Кооперативів, ч. 22—23. 30. травня.

ОПОВІСТКИ.

З приватної української гімназії в Рогатині. Вступні іспити до клас 3—8 відбудуться між 24. та 25. червня; до І. кл. 28. червня після роздачі річних сві-доцтв. До 8. кл. зможна здавати тільки на основі дозволу Кураторії; таксамо на всі іспити в післявакційному реченні треба мати дозвіл Кураторії. — Управа гімназії подає до відомо, що з найбільш-чим шкільним роком відкриває побі-існуючих класичних відділів також го-уманістичні (отже без греки), які бу-дуть ріжнитися від інших гуманістич-них гімназій тим, що наука латини буде зачинатися вже від першої класи. Якщо Міністерство згодиться на таку зміну, то від 1. вересня 1928 вона буде введена в 4. класі, а в дальшій рокал — у виш-чих класах. Таким чином учні рогатин-ської гімназії після скінчення третьої класи матимуть змогу рішатися, чи хо-чуть вчитися греки, чи ні і відповідно до того в четвертій класі вивчатимуть до класичного або гуманістичного відділу. Інформацій у цій справі уділити Управа гімназії на устні запити або письме-ни (за зворотною порта). — Управитель гім-назії: Чайковський, 9403 3-3

Приватна гімназія Р. Ш. в Колодні повідомляє, що вступні іспити до клас IV—VII відбудуться дня 30. червня в го-дині 8. До іспиту треба предложити не-впривку, останне шк. свідоцтво й свідо-цтво поновного меплення вісци. Висис-триватимуть від 29. VI—3. VII. — Управа, 2433 2-3

Приватна семінарія Р. Ш. в Колодні з правом прилжності повідомляє, що вступні іспити на І. курс відбудуться дня 26, 27, і 28. червня в 8. годині. В ці-лі допущення до іспиту батько (опіку) мусят вивести подання, до которого тре-ба долучити метрику, останню шкільне свідоцтво, власноручно кандідаткою по-писаний перебіг життя, свідоцтво по-новного меплення вісци й аларське сві-доцтво. Вступні іспити на курси II—IV. допуться дня 30. червня Висис три-ватимуть від 28. червня до 3. липня включно. — Управа, 2432 2-3

Дирекція державної гімназії з укра-їнською мовою навчання в Станисла-вові оповіщує, що: Приватні та вступні іспити до клас II—VIII. відбудуться в днях 22. і 23. червня 1928 р., а вступні іспити до І. класу дня 29. червня 1928 р. 2441 1-1

ДРІБНІ ОГолошення

КОСІР, пансіонат п. Лукашевської, по-ручає покої з першокласним табу-ванням. Приймає гості доходи на ціле удержання, як також на обіді і вечері. 2386 3-4

ГОДИННИК ВАШІ буде найліпше на-правлений у найбільшій годинничар-ській робітні Івана Зельтеррайха, Львів, пл. Марійська 5. — З провіній промис-репаратій присилати поштою. — Старо-модні дамські годинники переробляю-на ручні. 2435 2-3

ДИВАНИ, ФІРАНКИ, портієри, гарні-тури, хали власної виробі по фаб-ричних цінах. Вані, площа Марійська 5. І. поверт. 2392 6-10

НА ДІЛКУ в околиці т. зв. "Швай-ріс" Микудичівська" улюблені компанії до вилітків з гарчем. Від заїва, переставку дві хвилини. Згодосняся про-шу слати на адресу: О. Гуменикова, 24-лок пл. Микудичів. 2435 2-3

МАШИННИ до писання з українською і латинськими черешками мови і у-живанні охайно продає Ю. Ломата, Львів, Сенкевича 9. 2062 10-19

ПРИМУВ сейчас відкох місцевий хло-пів до науки механічного ремесла з уціненою 3—4 кл. гімн. з доброї родини, Юліан Ломата, Сенкевича 9. 2435 4-4

ЖІНКА старша, здорова, самітна, ро-зуміється добре на кухні і гід-дісткі сім'ї та хатні, потмує мо-же гадати. Львів, Янівська 48 у п. Шту-лової. 2442 1-1

ДЛЯ ЛІТНИКІВ. В Дорі, власним лі-матичієм дітницьку Пансіон Оле-на, значно побільшений, гарне логіше подолання, селянські конкати, перш-класний гарч, на десертів маслі зго-ного виробе. Лікарі в місці. Шкн помр-ковані. Згодосняся до Управи. 2441 1-2

МАТУРИСТКА учительської семіна-рії, здібна, обійме лекцію на семі-на час накарлі. Може вчити предметів з народної школи і пяти клас учитель-ської семінарії. Згодосняся слати до "Діла" під "М. С.". 2440 1-1

СТУДЕНТ прав, здібний інструктор симпатичний, прийме лекцію (гім-назі, селянлар, народна) в горах з удержання. Згодосняся до "Діла" під "Пенний". 2446 1-3

ОГолошення.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст надул лоріліа, серія і мадула

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

2353 Пересвітлення Рентеном. 10—21

Заступниктв 2443 1-4
ПЕТРО МІКОЛАШ і СКА
Дрогуєрі, Львів, Пасає Миколаша.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРНІ

Товариства Опіки над Українськими Емігрантами у Львові

відбудуться дня 30. червня 1928 р. о год. 5. поподулих в доміні Товариства у Львові при вул. Городецькій 95/1, зі са-модушим порядком денним:

1. Відкриття Зборів.
  2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
  3. Звіднення Управи і діяльності Товариства
  4. Звіт контрольної комісії.
  5. Доповнюючий вибір Управи.
  6. Внесення і зачит.
- Львів, дня 14. червня 1928 р.
М. Залозцький, 2-го в. лантаніковий голова. 2433 1-1 секретар.